

FREKVENSER AV FINLANDISMER I FINLANDSSVENSKT TIDNINGSSPRÅK

Teea Pihkola

Kandidatavhandling i svenska

Jyväskylä universitet

Institutionen för språk

2016

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Humanistinen tiedekunta	Kielten laitos
Tekijä: Teea Pihkola	
Työn nimi: Frekvenser av finlandismer i finlandssvenskt tidningsspråk	
Ruotsin kieli	Kandidaatintutkielma
Kevät 2016	Sivumäärä: 18
<p>Tutkielman tarkoituksena oli tutkia kuuden finlandismin ja kolmen verbin suomenruotsalaisien taivutusmuotojen yleisyyttä suomenruotsalaisissa lehdissä. Tutkimuksen materiaali on koostettu vuosilta 2012 ja 2013 kolmesta lehdestä: Hufvudstadsbladet, Vasabladet ja Åbo Underrättelser. Vertailin näiden lehtien tuloksia keskenään nähdäkseni, onko finlandismien käyttöasteessa eroja lehtien kesken.</p> <p>Tulokset osoittivat, että valitsemillani finlandismeilla on melko vähän esiintymiä kyseisissä lehdissä. Kolmesta verbistä, joiden taivutusmuotojen yleisyyttä tutkin, kahdella oli suomenruotsalaisissa muodoissa vähemmän esiintymiä kuin niiden tavallisilla taivutusmuodoilla, kun taas yhdellä kolmesta oli suomenruotsalaisissa taivutusmuodoissa enemmän esiintymiä kuin toisessa taivutusmuodossa. Tutkielman tuloksia ei kuitenkaan voi yleistää, sillä materiaali oli pieni ja rajattu.</p>	
Asiasanat: finlandism, finlandssvenskt tidningsspråk, finlandssvenska	
Säilytyspaikka: JYX	
Muita tietoja	

INNEHÅLL

1.	INLEDNING	4
	1.1 Syftet	4
2.	TEORETISKA UTGÅNSPUNKTER	5
	2.1 Centrala begrepp	5
	2.1.1 En finlandism.....	5
	2.1.2 Indelning av finlandismer.....	6
	2.2 Tidigare studier	7
3.	MATERIAL OCH METOD	8
	3.1 Material	8
	3.2 Metod	9
4.	RESULTAT	9
	4.1 Nödvändiga finlandismer.....	9
	4.2 Mindre nödvändiga finlandismer.....	10
	4.3 De för finlandssvenska typiska böjningsformerna av verben <i>besluta, ge</i> och <i>stöd(j)a</i>	12
	4.4 Analys av resultat.....	13
5.	SAMMANFATTANDE DISKUSSION.....	15
	5.1 Sammandrag av resultaten	15
	5.2 Validitet och reliabilitet	16
6.	AVSLUTNING.....	17
	LITTERATUR	18

1. INLEDNING

Finlandssvenska är berikad av olika slags egna ord och uttryck som inte finns i sverigesvenskan, men det är bara en bråkdel av alla ord som med en vid definition kan kallas finlandismer. I *Finlandssvensk ordbok* (2008) av språkvårdarna Charlotta af Hällström-Reijonen och Mikael Reuter finns det drygt 2550 ord och uttryck listade, och af Hällström-Reijonen konstaterar att det förmodligen existerar många som forskningen ännu inte identifierat.

Abiturient, *medborgarinstitut* och *talko* är exempel på sådana ord som helt enkelt inte har någon motsvarighet i Sverige. Finlandismer är dock inte bara sådana ord som kan kännas främmande för sverigesvenskar. Många gånger handlar det om att finlandssvenskar böjer eller betonar vissa ord annorlunda eller deras uttal är avvikande från sverigesvenskt uttal. I vissa sammanhang passar finlandismerna ändå väldigt bra.

Hur mycket finns det vissa finlandismer i tidningspråk och finns det skillnader mellan de olika tidningar som publiceras på olika håll i Svenskfinland? I denna avhandling vill jag utreda om det finns skillnader mellan olika tidningar när det gäller finlandismer.

1.1 Syfte

Syftet med denna avhandling är att undersöka frekvenser av utvalda finlandismer och olika böjningsformer av utvalda finlandismer i svenskspråkiga tidningar i Finland. Tidningar som jag använder är *Hufvudstadsbladet*, *Åbo Underrättelser* och *Vasabladet*. Jag söker svar på följande frågor:

- Hur många belägg har följande finlandismer: *avec*, *bänkidrottare*, *egnahemshus*, *lyfta pengar*, *läroplikt* och *talko* i de finlandssvenska tidningarna *Hufvudstadsbladet*, *Vasabladet* och *Åbo Underrättelser*?
- Vilka böjningsformer är frekventast av orden *besluta*, *ge* och *stöd(j)a* i de finlandssvenska tidningarna?

- Hur varierar resultaten i Hufvudstadsbladet, Vasabladet och Åbo Underrättelser?

Som hypotes har jag att det finns färre finlandismer i Hufvudstadsbladet än i de andra tidningarna. Hufvudstadsbladet är den största av de här tidningarna och läses av människor i hela Svenskfinland. Tidningen är riktad mot hela den svenskspråkiga befolkningen och antagligen kan ha som syfte att skriva standardsvenska. Tidningsredaktörerna i de regionala svenskspråkiga tidningarna Vasabladet och Åbo Underrättelser kan kanske skriva mer regionalt och kanske då tål mer ord och uttryck som är typiska för finlandssvenska.

2. TEORETISKA UTGÅNSPUNKTER

I detta kapitel beskriver jag definitioner av ordet *finlandism* och hur finlandismer kan indelas i olika kategorier. Efter det presenterar jag tidigare studier om finlandismer i tidningspråk.

2.1 Centrala begrepp

2.1.1 En finlandism

Af Hällström-Reijonen (2014:231) definierar *en finlandism* som ”ett ord, en fras eller en struktur som bara används i finlandssvenska samt i finlandssvenska regionalspråk (t.ex. *gräddskum* ’vispgrädde’) eller som i dem används i en annan betydelse än i svenskan i Sverige (t.ex. *rock* ’jacka’)”. Denna definition är nästan densamma som i Finlandssvensk ordbok (2008:6), där finlandism avses som ”ett ord eller uttryck som bara eller huvudsakligen används i svenskan i Finland eller som i Finland används i en annan betydelse än i Sverige”.

Linnea Hanell (2011) har definierat finlandism som ”etablerade språkliga särdrag i finlandssvenskan” (2011:22). I likhet med af Hällström-Reijonen argumenterar Hanell också att finlandssvenskan bör hålla sig så nära sverigesvenskan som möjligt. Det är av bekvämlighetsskäl, men på kortare sikt finns det också andra skäl. Hanell nämner tre av dem: Språkdragen kan uppfattas som felaktigheter, de kan uppfattas som främmande och de kan

vara svåra att förstå. Det är alltså viktigt att sprida medvetenhet om dessa språkdrag bland finlandssvenskarna så att varje språkbrukare kan fatta sitt eget beslut om vilket uttryckssätt de väljer att använda. (Hanell 2011:30-31).

2.1.2 Indelning av finlandismer

I sin bok indelar Hanell (2011:32-47) finlandismer i olika kategorier. Enligt henne finns det nödvändiga och mindre nödvändiga finlandismer. Det finns också ord och uttryck som används på ett annorlunda sätt. Hon delar dem in i tre kategorier: Små skillnader i betydelse, skillnader i uttryckens funktion och förändringar i stilvärde.

Nödvändiga finlandismer kan vara oegentliga finlandismer, dvs. ord som inte har någon motsvarighet i det sverigesvenska samhället (*en marta*), och officiella finlandismer, dvs. ord som är knutna till finländsk lag eller andra officiella dokument som inte kan bytas ut (*rörliga polisen*). De mindre nödvändiga finlandismerna kan däremot vara sådana som är svåra att förstå (*rat* 'del av betalning') eller sådana som bara sticker ut för den sverigesvenska läsaren (*spelskjorta* 'matchtröja'). (Hanell 2011:32-37)

Ord och uttryck som används på ett annorlunda sätt kan vara olika typer av förskjutningar som gör att sverigesvenskan och finlandssvenskan skiljer sig åt i ordens användningsområden. När man pratar om små skillnader i betydelse, är det frågan om betydelseförskjutningar. Ett typiskt exempel är ordet *förtjäna*, som i finlandssvenskan kan användas i betydelsen 'förvärva lön', men som i sverigesvenskan används i betydelsen 'vara värd'. (Hanell 2011:38-39)

Skillnader i uttryckens funktion kan belysas med exemplet 'vara i kontakt med'. Både i finlandssvenskan och i sverigesvenskan används uttrycket i betydelsen 'befinna sig i ett läge som ger möjlighet till utbyte av information eller liknande'. I finlandssvenskan kan 'vara i kontakt med' dock också användas för handlingen 'att ordna så att man kommer i kontakt med någon', men för den betydelsen skulle man i sverigesvenskan hellre använda *kontakta någon*. (Hanell 2011:45)

Ordet *utlänning* är ett exempel på ord som även kan ha ett annorlunda stilvärde i finlandssvenskan än i sverigesvenskan. Ordet finns givetvis i både sverigesvenskan och i finlandssvenskan och har ungefär samma grundbetydelse i båda språken, men i sverigesvenskan kan *utlänning* anses stötande eller vulgärt, medan det är mer neutralt i finlandssvenskan. Alternativen till ordet är ofta längre, till exempel prepositionsfraser som *person med utländskt medborgarskap* eller *personer från andra länder*. (Hanell 2011:47)

2.2 Tidigare studier

I sin artikel *Smärre bidrag* (Språk & stil NF 24, 2014) granskar Charlotta af Hällström-Reijonen hur språkvården i Finland har påverkat förekomster av finlandismer i tidningsspråk med tiden. Hon konstaterar att den finlandssvenska språkvårdsideologin länge har strävat efter en enhet mellan sverigesvenskan och finlandssvenskan. Det sätt hur man uppnår denna enhet är i första hand genom att finlandssvenskan anpassar sig till sverigesvenskan och anpassningen sker främst genom att man motarbetar finlandismer. (af Hällström-Reijonen 2014:231).

I af Hällström-Reijonens studie (2014:237) fick hon som resultat att de undersökta finlandismerna verkar ha minskat i antal. Dagstidningar i Finland är ändå inte fria från finlandismer och kommer aldrig att vara det för att nya finlandismer ständigt tillkommer. Detta är en följd av finlanssvenskans utveckling i Finland som är ett tvåspråkigt samhälle. Det inleder till att det finns en viss distans mellan finlandssvenska och sverigesvenska. (af Hällström-Reijonen 2014:237).

Af Hällström-Reijonen har också gjort en annan studie om finlandismer i tidningsspråk, *Regionala finlandismer i samtida finlandssvenskt tidningsspråk* (2014). Syftet med hennes undersökning var att ta reda på hur enhetlig eller tvärtom regionalt spridd den finlandssvenska dagstidningsprosan är. Hon hade ledat finlandssvenskan in i tre regioner: sydfinlandssvenskt regionalspråk (bestående av Nyland och Åboland), österbottniskt regionalspråk och åländskt regionalspråk. En av de slutsatser hon drog av resultaten var att det inte går en språklig gräns mellan Sydfinland och Österbotten, eftersom skillnaderna är små mellan dessa regioner. Enligt af Hällström-Reijonen kan en gräns däremot dras mellan Åland och resten av Finland,

eftersom de åländska tidningarna har klart färre finlandismer än de övriga. (af Hällström-Reijonen 2014:87,98).

3. MATERIAL OCH METOD

I detta kapitel presenterar jag undersökningens material och de tidningar som jag tar med i den här studien. Metoden presenteras kort efter materialet.

3.1 Material

Som material använder jag Språkbankens korpusar. Språkbank är en nationellt och internationellt erkänd forskningsenhet placerad vid Göteborgs universitets humanistiska fakultet. Den inrättades 1975. Språkbankens uppdrag är att samla in, utveckla och tillgängliggöra språkresurser åt forskare och allmänheten. Med språkresurser menas till exempel korpusar (stora textsamlingar), lexikon, samt språkteknologiska verktyg för att utveckla och använda övriga resurser. (Språkbanken 2015)

Materialet hämtade jag från Korp, som är Språkbankens konkordansverktyg. Korpusarna som jag använde är del av Språkbanken för finlandssvenska inom projektet *Svenskan i Finland -- i dag och i går* (Språkbanken 2015). Jag tog med tre tidningar i den här studien: Hufvudstadsbladet, Vasabladet och Åbo Underrättelser.

Hufvudstadsbladet är den största finlandssvenska dagstidningen i Finland. Den har publicerats sedan 1864. Tidningen kommer ut sju dagar i veckan. Vasabladet är en regional svenskspråkig dagstidning i Österbotten. Tidningen grundades 1856 och utkommer sju dagar i veckan. Åbo Underrättelser är en regional svenskspråkig dagstidning i Åbotrakten. Tidningen grundades 1824 och utkommer fem dagar i veckan. (Språkbanken 2015)

Materialet har samlats in från Korp under februari 2016. Korpusarna i Korp består av tidningarna av Hufvudstadsbladet, Vasabladet och Åbo Underrättelser som är från 2012 och 2013.

3.2 Metod

I min studie använder jag huvudsakligen en kvantitativ metod. Jag räknar frekvenser för vissa etablerade finlandismer och för finlandssvenska typiska böjningsformer av vissa svenska verb. Jag jämför frekvenserna med varandra för att utreda om det finns skillnader i användningsgraden. De ord och uttryck som jag kommer att undersöka i min avhandling är vanliga finlandismer (Finlandssvensk ordbok 2008): *avec*, *bänkidrottare*, *egnahemshus*, *lyfta pengar*, *läroplikt* och *talko*. Dessutom undersöker jag vissa utvalda böjningsformer av verben *besluta*, *ge* och *stöda/stödja*. Ord som jag har valt är sådana som representerar alla dessa ovannämnda grupper (se 2.1.2 Indelning av finlandismer) och som jag antar vara frekventa i finlandssvenskan.

4. RESULTAT

I det följande presenterar jag de finlandismer och de för finlandssvenska typiska böjningsformer som jag har granskat i mitt material, dvs. i Hufvudstadsbladet, Vasabladet och Åbo Underrättelser i tre olika kategorier: 1) nödvändiga finlandismer 2) mindre nödvändiga finlandismer (se 2.1 Centrala begrepp) och 3) de för finlandssvenska typiska böjningsformerna av verben *besluta*, *ge* och *stöd(j)a*. Efter det analyserar jag resultaten.

4.1 Nödvändiga finlandismer

Sammanlagt granskar jag 2 ord i mitt material som kan anses höra till gruppen nödvändiga finlandismer (Hanell 2011): *talko* och *läroplikt*.

Ordet *talko* är beskrivet i Finlandssvensk ordbok (2010) som ”gemensamt arbete som utförs frivilligt utan egentlig betalning, men ofta kombinerat med mat och dryck”.

I Hufvudstadsbladet 2012–2013 förekommer ordet *talko* 4 gånger.

- (1) Statsminister Jyrki Katainen (Saml) har därför bjudit in facket och arbetsgivarna till *talko* för att rädda Finland.

Ordet förekommer i Vasabladet endast en gång:

- (2) Munsala IFK: Intresserad av *talko* vid skidstugan?

Åbo Underrättelser har 10 belägg på ordet *talko*.

- (3) Samligrummet i Paviljongen har renoverats på *talko*, med hjälp av donationer.

Ordet *läroplikt* är en officiell finlandism. Den närmaste motsvarigheten i sverigesvenskan är *skolplikt*, men det finns vissa skillnader.

I Hufvudstadsbladet förekommer ordet 2 gånger.

- (4) Stubb är beredd att riva upp beslut om *läroplikt* och barnbidrag.

I Vasabladet har ordet *läroplikt* 8 belägg.

- (5) Finland har fortfarande *läroplikt* – inte skolplikt – men den förlängs att gälla ett år efter avslutad grundläggande utbildning.

Ordet förekommer bara en gång i Åbo Underrättelser.

- (6) De kan ju inte välja bort skolan trots att vi har *läroplikt* och inte skolplikt i Finland.

4.2 Mindre nödvändiga finlandismer

Jag har valt att undersöka 4 ord och uttryck som jag har kategoriserat till gruppen mindre nödvändiga finlandismer (jfr Hanell 2011): *avec*, *bänkidrottare*, *egnahemshus* och *lyfta pengar*.

I sverigesvenskan används ordet *avec* i betydelsen 'konjak el. likör som serveras till kaffe' (SAOL 2013). Därför rekommenderas i *Finlandssvensk ordbok* (2010) att undvika användningen av *avec* om en partner eller medföljande på en fest. Bäst är att skriva i en inbjudan t.ex. "inbjudan gäller för två". (Finlandssvensk ordbok 2010)

Ordet *avec* förekommer en gång i Hufvudstadsbladet 2012–2013 och då i betydelsen 'medföljande', vilket illustreras i exempel (1). Ordet har inga belägg i Hufvudstadsbladet 2012–2013 i betydelsen 'konjak till kaffet'.

- (1) Hufvudstadsbladets Seniorer (*avec*).

Även i Vasabladet förekommer ordet endast en gång i betydelsen 'medföljande' i en annons i exempel (2). Ordet har inga andra belägg.

- (2) Biljetter 28e, *avec* 33e

Ordet *avec* förekommer inte alls i tidningen Åbo Underrättelser.

Ordet *bänkidrottare* används i finlandssvenskan i betydelsen 'idrottsintresserad' (Finlandssvensk ordbok 2010).

Hufvudstadsbladet har 2 belägg på ordet *bänkidrottare*.

- (3) Dessutom är jag *bänkidrottare* och tittar på all sport i tv, i synnerhet backhoppning.

Även i Vasabladet förekommer ordet *bänkidrottare* en gång.

- (4) Är *bänkidrottare*, speciellt när sonens innebandylag har match.

Ordet *bänkidrottare* förekommer en gång i tidningen Åbo Underrättelser.

- (5) Över tjugotusen journalister rapporterar från spelen som ses på tv av miljontals *bänkidrottare*.

Ordet *egnahemshus* används i finlandssvenskan i betydelsen 'villa', men ordet *egnahem* (pluralis) används i sverigesvenskan ursprungligen om enfamiljshus uppförda med ett statligt s.k. *egnahemslån*. Numera används det även som en allmän benämning på småhus bebodda av ägaren. (Finlandssvensk ordbok 2010).

Hufvudstadsbladet har 5 belägg på ordet *egnahemshus*.

- (6) En 150 kvadratmeter stort *egnahemshus* förstördes i en eldsvåda i Bötom i Södra Österbotten tidigt i går morse.

I Vasabladet förekommer ordet 7 gånger.

- (7) I Gerby bor invånarna i *egnahemshus* och på de flesta gårdar står två bilar parkerade, säger Finne.

Åbo Underrättelser har 40 belägg på ordet *egnahemshus*, alltså mycket mer än i de andra tidningarna.

- (8) De nya sommarstugorna liknar små *egnahemshus* med samma bekvämligheter som hemma: datorer, tv och elektronik.

Uttrycket *lyfta pengar* (på bank eller i bankomat) används i finlandssvenskan. Finlandssvensk ordbok (2010) rekommenderar uttrycket *ta ut pengar* i stället.

I Hufvudstadsbladet finns endast ett belägg:

- (9) Genom internet rationaliserade banken bort en majoritet av kunderna som besökte banken för att *lyfta pengar* eller betala räkningar.

Uttrycket *lyfta pengar* förekommer 3 gånger i Vasabladet.

- (10) Det går inte at *lyfta pengar* eller betala med Nordeas betalkort mellan klockan 4 och klockan 11.

Uttrycket förekommer inte alls i tidningen Åbo Underrättelser.

4.3 De för finlandssvenska typiska böjningsformerna av verben *besluta*, *ge* och *stöd(j)a*

En skillnad som kan ses mellan finlandssvenska och sverigesvenska är ord som har två parallella böjningsformer (jfr Hanell 2011). Den ena formen kan vara mer etablerad i finlandssvenskan än i sverigesvenskan och vice versa. Jag har valt att undersöka 3 ord som har två böjningsformer: *besluta*, *ge* och *stöd(j)a*.

Enligt Finlandssvensk ordbok (2008) böjs verbet *besluta* *beslutar*, *beslutade*, *beslutat*. De finlandssvenska böjningsformerna *besluter*, *beslutit* är ålderdomliga, men inte oriktiga. Däremot preteritumformen *beslöt* förekommer även i sverigesvenskan jämsides med *beslutade*. (Finlandssvensk ordbok 2008). Böjningsformerna *besluter*, *beslutit* har sammanlagt 2 belägg i Hufvudstadsbladet, 6 belägg i Vasabladet och 30 belägg i Åbo Underrättelser. Böjningsformerna *beslutar*, *beslutat* har sammanlagt 110 belägg i Hufvudstadsbladet, 29 belägg i Vasabladet och 76 belägg i Åbo Underrättelser.

Supinum av verbet *ge* har två olika böjningsformer, *gett* och *givit*. Båda är helt accepterade former, men böjningsformen *givit*, som kan anses vara den finlandssvenska böjningsformen, uppfattas som formellt och ålderdomligt i sverigesvenskan. I nyare tidningstexter är formen *gett* ungefär dubbelt så vanligt som *givit*. (Språknämnden 2003). Böjningsformen *givit*

förekommer 17 gånger i Hufvudstadsbladet, en gång i Vasabladet och 15 gånger i Åbo Underrättelser. Böjningsformen *gett* förekommer 337 gånger i Hufvudstadsbladet, 52 gånger i Vasabladet och 233 gånger i Åbo Underrättelser.

Verbet *stöda* kan också skrivas med *j stödja*. Ordet böjs *stöder* eller *stödjer* i presens. Enligt Hanell (2011) kan böjningsformen *stöda* anses mer typisk för finlandssvenskan, eftersom *stöda* är ovanligt i sverigesvenskan. Presensformen *stöder* är också mer typisk i finlandssvenskan än i sverigesvenskan. (Hanell 2011).

Böjningsformen *stöda* har 39 belägg i Hufvudstadsbladet, 22 belägg i Vasabladet och 113 belägg i Åbo Underrättelser. Böjningsformen *stöder* har 182 belägg i Hufvudstadsbladet, 42 belägg i Vasabladet och 113 belägg i Åbo Underrättelser. Böjningsformen *stödja* förekommer i Hufvudstadsbladet 169 gånger, i Vasabladet 8 gånger och i Åbo Underrättelser 7 gånger. Böjningsformen *stödjer* förekommer 8 gånger i Hufvudstadsbladet, 4 gånger i Vasabladet och 2 gånger i Åbo Underrättelser.

4.4 Analys av resultat

I sin helhet hade de ord som jag granskade ganska få belägg som kan ses i tabell 1. Det finns inte så stora skillnader mellan tidningarna förutom några undantag. Ordet *egnahemshus* förekommer mer frekvent i Åbo Underrättelser än i de andra tidningarna. Ordet *talko* ger ett likadant resultat: det är också mer frekvent i Åbo Underrättelser än i de andra tidningarna.

Tabell 1 Frekvenser av finlandismer

	Hufvudstadsbladet	Vasabladet	Åbo Underrättelser
avec	1	1	0
bänkidrottare	2	1	1
egnahemshus	5	7	40
lyfta pengar	1	3	0
läroplikt	2	8	1
talko	4	1	10

Detta resultat stämmer överens med af Hällström-Reijonens (2014) slutsats: Det går inte en språklig gräns mellan Sydfinland och Österbotten (af Hällström-Reijonen 2014:98).

Mina resultat bevisar att de för finlandssvenska mer typiska böjningsformerna av verbet *besluta* är mycket mindre frekventa i finlandssvenska tidningar än de andra böjningsformerna (se tabell 2).

Tabell 2 Frekvenser av böjningsformer av verbet *besluta*

	Hufvudstadsbladet	Vasabladet	Åbo Underrättelser
besluter/beslutit	2	6	30
beslutar/beslutat	110	29	76

Ett likadant resultat kan ses i användningen av den finlandssvenska böjningsformen *givit* i de finlandssvenska tidningarna. Frekvenserna av böjningsformen *givit* är betydligt mindre jämfört med frekvenserna av *gett* (se tabell 3).

Tabell 3 Frekvenser av böjningsformerna *givit* och *gett*

	Hufvudstadsbladet	Vasabladet	Åbo Underrättelser
givit	17	1	15
gett	337	52	233

Mina resultat indikerar att de för finlandssvenskan typiska böjningsformerna av verbet *stöd(j)a* är mer frekventa i de finlandssvenska tidningarna än de andra böjningsformerna. Ett undantag är förekomsten av böjningsformen *stödja* i Hufvudstadsbladet. I tabell 4 kan man se frekvenserna av verbet.

Tabell 4 Frekvenser av verbet *stöd(j)a* och dess böjningsformer

	Hufvudstadsbladet	Vasabladet	Åbo Underrättelser
stöda	39	22	113
stöder	182	42	113
stödja	169	8	7
stödjer	8	4	2

Detta resultat stämmer delvis överens med Hanells (2011) slutsatser av användningen av verbet *stöd(j)a*. Hanell (2011: 53) konstaterar att *stödja* är vanligare än *stöda*, och *stöder* är vanligare än *stödjer* i både finlandssvenskan och i sverigesvenskan. Mina resultat påpekar också att *stöder* är vanligare än *stödjer*, men *stödja* är vanligare än *stöda* bara i Hufvudstadsbladet, annars är *stöda* vanligare. Enligt Hanells (2011: 52) resultat är formerna utan *j* i finlandssvenskan mer än dubbelt så vanliga som de med *j*. Som det kan ses i mina resultat (se tabell 1), stämmer det överens med hennes resultat med undantag av *stödja* i Hufvudstadsbladet.

5. SAMMANFATTANDE DISKUSSION

I detta kapitel sammanfattar och kommenterar jag resultaten. Därefter diskuterar jag undersökningens validitet och reliabilitet.

5.1 Sammandrag av resultaten

I denna studie har jag undersökt hur frekventa vissa finlandismer är i finlandssvenskt tidningsspråk och om det finns skillnader mellan de olika tidningarna som publiceras på olika håll i Svenskfinland. Min första forskningsfråga var hur många belägg finlandismer *avec*, *bänkidrottare*, *egnahemshus*, *lyfta pengar*, *läroplikt* och *talko* har i de finlandssvenska tidningarna Hufvudstadsbladet, Vasabladet och Åbo Underrättelser. Resultatet, som kan ses i tabell 1, är inte överraskande. De ord som jag granskade hade ganska få belägg och det finns inte så stora skillnader mellan tidningarna. Eventuellt försöker journalister undvika finlandismer i tidningsspråk.

Min andra forskningsfrågan var vilka böjningsformer som är frekventast av orden *besluta*, *ge* och *stöd(j)a* i de finlandssvenska tidningarna Hufvudstadsbladet, Vasabladet och Åbo Underrättelser. När det gäller orden *besluta* och *ge*, bevisar mina resultat att de för finlandssvenska mer typiska böjningsformerna är mycket mindre frekventa än de andra böjningsformerna (se tabell 2 och tabell 3). Resultatet var annorlunda när det gäller ordet

stöd(j)a. Mina resultat indikerar att de för finlandssvenskan typiska böjningsformerna av verbet *stöd(j)a* är mer frekventa än de andra böjningsformerna. Böjningsformen *stödja* i Hufvudstadsbladet utgjorde ett undantag (se tabell 4).

I den tredje forskningsfrågan ville jag ta reda på hur resultaten varierar i Hufvudstadsbladet, Vasabladet och Åbo Underrättelser. Som jag redan har nämnt tidigare, finns det inte stora skillnader i resultaten mellan tidningarna. Min hypotes var att det finns färre finlandismer i Hufvudstadsbladet än i de andra tidningarna. Mina resultat stöder dock inte denna hypotes. Det fanns orden *egnahemshus* och *talko* som hade dock märkbart fler belägg i Åbo Underrättelser än i de två andra tidningarna. I Hufvudstadsbladet var det färre belägg på de finlandssvenska böjningsformerna av verbet *besluta* än i de andra tidningarna. Annars fanns det inte märkbara skillnader mellan tidningarna.

I tidigare forskning av af Hällström-Reijonens (2014) fick hon som resultat att de undersökta finlandismerna verkar ha minskat i antal. Mitt material bestod bara av tidningarna från 2012 och 2013 så jag kan inte jämföra om de finlandismer jag undersökte har minskat i antal, men som af Hällström-Reijonen konstaterade i sin studie (2014), är dagstidningarna i Finland inte fria från finlandismer. I framtida forskning inom detta område kunde man ha material från en längre tidsperiod för att kunna jämföra resultaten. Det vore också intressant att jämföra resultaten från tidningarna i Finland med resultaten från tidningarna i Sverige som Hanell (2011) har gjort i sin studie.

5.2 Validitet och reliabilitet

I min undersökning använde jag huvudsakligen en kvantitativ metod. Jag räknade frekvenser för vissa finlandismer och för finlandssvenska typiska böjningsformer. Jag jämförde också frekvenserna med varandra för att utreda om det finns skillnader i användningsgraden. Materialet bestod av tidningarna bara från åren 2012 och 2013. Urvalet var ganska begränsat och därför kan resultaten inte generaliseras. Det finns ingen orsak till varför jag valde just de ord och uttryck som jag använde för den här undersökningen utan det var ett slumpmässigt urval. De kunde ha varit vilka som helst finlandismer som skulle ha passat för mina kategorier.

6. AVSLUTNING

Syftet med undersökningen var att undersöka frekvenser av utvalda finlandismer och olika böjningsformer av utvalda finlandismer i svenskspråkiga tidningar i Finland. Intressant med sådana här studier är att få veta hur användningen och frekvenser av finlandismer förändras i tidningsspråk i Finland när den finlandssvenska språkvårdsideologin sträver efter en enhet mellan sverigesvenskan och finlandssvenskan (af Hällström-Reijonen 2014:231). Finlandssvenskan anpassar sig till sverigesvenskan genom att man motarbetar finlandismer, men det antagligen kommer att finnas finlandismer även i fortsättningen för att det finns och kommer att finnas kulturella företeelser i Finland som behöver även svenska namn så att vi kan tala om dessa fenomen även på svenska.

LITTERATUR

Af Hällström-Reijonen, C. & Reuter, M. 2008. *Finlandssvensk ordbok*. Fjärde upplagan. Helsingfors: Schildts Förlags Ab.

Af Hällström-Reijonen, C. 2014. Regionala finlandismer i samtida finlandssvenskt tidningsspråk. I: Kosunen, R., Lepistö, K. & Rossi, P. (red.). *Svenskan i Finland 14*. Oulu. Oulun yliopisto.

Af Hällström-Reijonen, C. 2014. Smärre bidrag. *Språk och stil*, Nr 24, 2014. 231-237.

Hanell, L. 2011. Det går hårt – finlandssvenska ur ett sverigesvenskt perspektiv. *Magma-studie 4/2011*. Helsingfors: Finlands svenska tankesmedja Magma.

Språkbanken. 2015. *Om språkbanken*. <http://spraakbanken.gu.se/swe/information>. (Hämtad: 17.2.2016)

Språkbanken. 2015. *Resurser: Korpus*. <http://spraakbanken.gu.se/swe/resurser/corpus>. (Hämtad: 17.2.2016)

Språknämnden. 2003. *Veckans språkråd 2003. Vecka 43 Givit eller gett*. http://www.spraknamnden.se/fragor/arkiv_sprakrad_03.htm#givit. (Hämtad: 4.4.2016)

Svenska Akademien. 2013. *SAOL 13 på nätet: Sök i ordlistan*. <http://www.svenskaakademien.se/svenska-spraket/svenska-akademiens-ordlista-saol/saol-13-pa-natet/sok-i-ordlistan>. (Hämtad: 22.3.2016)